

5 November. VOLLE MAAN.

28 LAATSTE KWARTIER.

29 NIEUWE MAAN.

26 EERSTE KWARTIER.

Hoog Waters: Tusschen 11 en 12.

31 WOENDAGS 30-31 3 39

32 DONDERDAG 31-1 5 15

33 VRIJDAG 1-2 6 00

34 ZATURDAG 2-3 6 54

SURINAAMSCH E COURANT.

Nº. 90.

Woensdag den 11 den November.

Aº. 1855.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 7 November 1855.

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandische West-Indische Bezittingen, wordt bij deze bekend gemaakt, dat de Zetting van het Brood bepaald is, als volgt:

• Dat een BROOD van Acht Centen, zal moeten wegeen 2 Onzen; - en

• Dat van Vier Centen, 4 Onzen en 1 Loos.

Werdende alzo alle Broodbakkers geast, zich daaraan te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 9 November 1855.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandische West-Indische Bezittingen van den 31en October II, N.º 1196/1088, is tot Adjunct-Adelager benoemd, SAMUEL JUDA LYONS.

De Gouvernements Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

Oversterven.

(11200) JOHN FRASER vertrekt.

(11202) De vrije ZEEMAN JES vertrekt.

TE PARAMARIBO OVERLEDEN, IN DUURENDE DE MAAND OCTOBER.

Andries van der Eps, oud 60 jaren.

Johanna Wilhelmina van Dangen, oud circa 4 maanden.

Rosie van Beudon, oud ongeveer 80 j.

Judith Alvarez, wed. Jacob Jona, oud 80 j.

Johanna Catharina van Stokert, oud 5 j.

Andrew Allen, oud 22 jaren.

Johanna Clasina de Bakker, oud 88 jaren.

Hanna Coenraad Iffertus, wed. Isaac Salomon van West, oud circa 72 jaren.

Lea Dasilva Curiel, huisvrouw van David Cohen Nassij, oud 55 jaren.

Wilhelmina Maria Johanna, dochter van Antoinetta Kuhn, oud 18 maanden.

Johannis Erbertus, zoon van Johanna Hendrina Bodeman, oud 7 dagen.

Christiaan Constantijn Grall, zoon van Constantia van Grall, oud 4 maanden.

Johan Gilschburg, oud 85 jaren.

Petronella Elspeet, oud 26 jaren.

Georgiad Samuel Gerholdt, oud 26 jaren.

Elisabeth Josephina Mackerdener, oud 48 jaren.

Eduard Charles Metschil, oud 29 jaren.

Georgina Johanna, dochter van V. W. de Villeneuve en C. L. Series, oud ruim 5 j.

Johannis Leonardus Pottgieter, oud 39 j.

Charlotte van Elva van Samson, oud 90 j.

Charles James Scheridan, oud 40 jaren.

Johan Daniel Louis de Leeu, oud circa 40 jaren.

Frederica Johanna Charlotte Weckhuysen, oud 21 jaren en 21 dagen.

Scheepstijdingen.

UITGEKLAARD.

Den 5den, het Schip *Regent*, Kap. A. Allan, visa Nickerje naar Rotterdam; lading: 120 vaten Suiker.

Den 7den, het Schip *Susanna Maria*, Kap. C. Spiegelberg eq. naar Amsterdam; lading: 374 vaten Suiker, 15 balen hoes en 1 baal gebroken koolij.

IETS OVER DE VORMING VAN VEESTAND EN HART BIJ DE VROUWEN.

Ik wil u niets van de groote wereld verhalen, ik wil u niet zeggen, hoe gij u op hals en schouders gedragen moet om te behagen, of u de kunst leeren, veel er niet te zeggen. Dit behoort niet tot het wezenlijke van den mensch, en die eeuwige behagzucht, waardoor men slechts voor anderen leeft, en anderen, om zoo te spreken, het recht verleent om ons vergenoegd of verdrietig te maken, kan tot geen geluk voeren; maar evenzeer moet gij u wachten voor de soms zoo ongegronde vrees dat gij aan niemand behaagt, dat gij aan allen misvalt; daar dit ons juist in gevaar brengt, van op deze klip te stranden. De bewustheid van in zekere mate te bevallen, ontneemt ons eene soort van nederdrukkende bloetheid; zij geeft zelfs den stiefkinderen eene soort van bevalligheid en te vroedheid met zich zelve, welke dezulken optheren, die door de gedachte, overal te mishagen, gepijnigd, ter neder gedrukt, ontmoetigd worden, en zich daardoor in hare werkzaamheid belemmerd vinden.

Willigt hebt gij de eenvoudige spreuk, die ik in uw album plaatste, meermalen geleerd: "Den heldere geest verdient bewondering, maar een edel hart hoogachting." Ik heb terwijl ik deze woorden schreef, veel daarbij gedacht.

Menschen en zaken worden dikwijls geheel verkeerd beschreven en benoemd. Geest en hart, bij voorbeeld, zijn twee woorden, die men meermalen hoort gebruiken, zonder dat degenen, die zo gebruiken, er veel bij denken. Jonge lieden, die wat meer durven zeggen dan anderen, die iets meer durven doen, dat buitengewoon is, en in het ord' valt, noemt men al ligt *oorspronkelijk*, en verschoont zelfs hunne misslagen, door ze aan eenen al te weelderigen geest toe te schrijven. Vrouwen, die een een versje maakten, een beeldje toekennen, eene aria zongen, heetten als spottig vrouwen van eenen *beschefften geest*; ernstige menschen, die u verhalen, dat zij zich aanhoudend met lezen en schrijven bezig houden, hetgeen reeds *geestrijc talent*, eer men nog weet, welke de inhoud is van hun lezen en schrijven. Jongelieden daarentegen, die stil hunnen gang gaan en slechts voor hunne pligten leven; vrouwen, die oopenlijk en onbeperkt, welvaart en geest in hare huisgezinnen verbreiden, krijgen den naam van goede kinderen, goede vrouwen, en

leedt men dat woord *goed*, naar de betekenis der groote wereld, dan zal het voor weinig meer dan dom kunnen gelden. De stille, nadenkende man wordt dikwijls geheel over het hoofd gezien, en met denzelfden titel van *goed* (zegge dom) betiteld.

Niet beter gaat het met het woord *hart*. Hij, die ligt en gemakkelijk spreekt, en wien het daardoor gelukt eenen ongelukkigen te troosten; hij, die in eene opwelling van menschenliefde, of uit den overvloed zijner goederen, zonder eene merkbare opoffering van zijne zijde, eenen arme helpt, verkrijgt daardoor den naam van een *goed hart* te bezitten. Er zijn vrouwen, die hare bedienden als slaven met hardheid behandelen; doch daar zij den dood eener vlieg beweenen, geeft men haar den naam van een *goed hart*. Andere, die altijd bereid zijn ongelukkigen te troosten, lijdenden te helpen, en dezelve te verzorgen, verkrijgen den naam van hardhartig, omdat zij wellicht eenen lagen, indringenden bedelaar, die zijn ongeluk verdiende, weigerden te helpen.

Eene hartstogtelijke opwelling tot goede en edele daden, die in een oogenblik ontstaat, wordt hoog geroemd; maar niemand vraagt hoe lang dezelve duurt, of uit welke bron zij is ongewell.

Men prijst, en met recht, de vrijheid van menschen, die door hare geluk noch trotsch, noch ijdel geworden zijn, en die, als ware het, het gehele menschedom met liefde en welwillendheid omvatten. Ja, zij verdienen lof; maar men bedenkt niet daarbij, hoe veel gemakkelijker het is, voor hen, die niets dan zonneglans en starronlicht om zich heen zien, en voor welke zich alles in eenen rooskleurigen sluier kuilt en helder en vrolijk zich vertoont, hoe veel lister het voor deze is, een vrolijk gemoed te behouden, dan voor den ongelukkigen, die in een somber duister rondwaalt, die door niemand gezocht of bemind wordt, en die toch de behoefte om te beminnen zo innig gevoelt.

Het is veel moeilijker, na vele teleurstellingen omtrent zaken en menschen ondervonden te hebben, het geloof aan de deugd en de liefde voor de menscheit te behouden, dan wanneer men nooit bedrogen is.

Sommige menschen verlangen van het meisje, dat niet schoon is, meer goedheid en zachtheid, dan van de schoone, die men, als ware het, ten gevalle van haar fraai gezicht, daarvan ontslaat; maar zou het voor het mooie meisje niet veel lister vallen goed te zijn, dan voor het min bedeeide? Moest hare schoonheid haar niet dan maar vrij van pijn, vrolijk en tevreden maken? Kan daarentegen het treurig gevoel van terag gezet te worden, bij het niet spoogen geen pijn en verbittering verwekken, het welk wel niet goed is, doch zich bij den eelijken en menschkundig den gemiddelen mensch, wel enigzins verontschuldigen laat? Het valt niet zoo gemak, als men vaak alleen op het welgevallen der herten past, en die niet dan van manescheit en zedendaw droomen.

In allen gevallen blijft goetheit, zonder

verstand, maar wel als verstand zonder godheid, een halve, zeer geringe verdienste. Gij zijt goed, liefhebbend, liefst het; en hoezeer gij naar iets wilt streven, wat den geest versieren kan, wacht u echter om eenen jarel van de godheid uw herten, voor den schitterendsten diamant van den geest te verzuimen.

Bewondering mijzelf en teekent dat en alles waartoe gij lust en waarvoor gij talent hebt; maar schilder, schilder uw talent zich zoo ver strekt, met alleen vreemde portretten, maar ook vooral de afbeeldingen uwer geliefden; zing niet alleen voor vreemden, maar laat uw liederen de lucht, die u gaarne hoort, verheugen. Wend uw talenten vooral aan, om de myn het leven te verzoeten, volg de stem van uw hart; maar zijt niet doof voor die van het verstand. Denk er op na, hoe gij ook het eenvoudigste, ook het allereenvoudigste kunt, en uw alwendig en uitwendig leven zal rijt zijn.

De jeugd leert gaarne en zoude de welke wel willen graven; maar zij zijn te hoog; en wat in onze jeugdheid broeit, is toch ook liefde en schoon, schooner dikwijls dan het zoo zeer verwijderde, als wij het maar goed beschouwen. De vergeten invisten en verkrijgen niets, omdat zij om niets stijgen, en keeren tot het niet terug. De geestrijvers trachten naar het wonderbare, en begrijpen evenmin als de andere, het natuurlijke wonder, hoe het gras wast. Om het gewone en de lekmanieren weinigen zich, en toch ligt slechts hierin de ware bron des geluks; toch wijst de omgang met de natuur altijd op het eeuwige; toch is het poetische in het leven een natuurlijk eigendom van gevoelige menschen, en niet de vrucht van een diepe studie van onverklaarbare dingen.

Men spreekt altijd van de verheerlijking, en kan dezen valster even wel nooit opzichten, en men bedenkt zelden, dat zacht over hetgeen nabij ons ligt, zoo veel belangrijks denken en zeggen laat.

Daarom, mijne waarde nicht! verdiep u niet in nuttelooze navorschingen, die toch nooit tot de verlangde uitkomst leiden. Lief het leven lief, terwijl gij het aanneemt als het schoone geschenk eener liefdevolle godheid.

Nu nog eenige woorden over het onderscheid tusschen *hoogachting* en *bewondering*. *Bewondering* is een verheven gevoel, een schitterende naam, het streven en het doel van groote, van omtrentende zielen. *Hoogachting* is vriendelijk en zacht als het stroomlicht, het is de lieflijke eigendom van schoone zielen. Mannen bewonderen en dikwijls zonder ze te kunnen hoogachten; hoe is het mogelijk dappere helden te zien, zonder ze te bewonderen; maar het is soms ook nog minder mogelijk, hen hoog te achten. *Bewondering* kan men dikwijls door een eenige schoone eigenschap of daad verwekken. *Hoogachting* verkrijgt men alleen door het naauwste vereering van het goede en schoone. Een man wordt dikwijls bewonderd, eer hij door een nader kennis van zijn innendig karakter, aanspraak op onze hoogachting kan maken. Eene vrouw moet men eerst hoogachten, en daarna, wanneer zij zich in elke onstandigheid des levens, lijdend of handelend, even edel gedragen heeft, dan eerst verwekt zij het gevoel der bewondering. Bij den man geldt de roem; de roem der vrouw is de liefde; en geene vermaardheid kan haar zoo beuinnelijk maken, als de liefde haar maakt. Tracht daarom voor alles de hoogachting van edele menschen te verdienen! gedraag u hunner waardig; geven toevallige omstandigheden aanleiding, dat gij bij de goedheid van uw hart, buitengewone gaven ten toon kunt spreiden; dan zal de bewondering uwer vrienden u van zelven ten deel

valen. Gij zult dan door gemaakte gevoel van deze bewondering te dank gekocht hebben, in uwe vreemde over dezelfde gestoord worden, of geene liefde verliezen; maar mate gij nader bewondering verwekt. Stel alzo geen heeren prijs op bewondering dan op hoogachting. Nader meer tot degenen, die gij hoogachten, dan die gij bewonderen kunt, en ook op geene gekunstelde wijze een glans om u te verspreiden, in welken men het meisje niet gaarne ziet.

Gij kunt deze denkbeelden, welke ik u heb medegedeeld, tot in het onmetige voortzetten. Ieder leeftijd, de kindschheid, de jeugd, de ouderdom heeft deszelfs eigenaardige wijze van zien, die men door het bijbrengen van vreemde denkbeelden niet verdriven kan of moet. Ieders gemoed bevat een heiligdom, dat voor een ieder gesloten blijft. Het is voor de innigste liefde. Veel zult ook gij anders inzien dan ik, veel zult gij eerst later zoo inzien als ik het nu inzie. Slechts in éene zaak stemmen wij volkomen overeen, in gevoel voor waarheid. Dijk dezelfde steeds getrouwd, de waarheid ligt de bron van al het verhevene. Lief te veel oorgevoel dan dat gij zouit liegen; te veel goedheid des harten dan dat gij zoudt bedriegen, en waar het spreken van de waarheid u na en dan zou kunnen benadeelen, zwijg, zoo gij het moegt doen.

Vreel vleijers en vleijerij. Sluit alhier van de lippen, die gij als opregt kent; en alleen hebben een ezel hart. Zijt ophettig jegens uwe vrienden, zonder hen te verwelen met de mededeeling van dingen, in welke zij geen belang kunnen stellen. Maar haare mededeelingen met vriendelijkheid en toegevoerdheid aan, en zijt stilzwijgend, trouw en onvermadelijk, ook jegens uzelve. Hou uw gegeven woord, al meent men van uwe goedheid in vrouwen te verschoonen. Wees nauwgezet in het nakomen van u beloften, en latmen u geloof en vertrouwen. Het is zoo streelend, als onze naam reeds borg is voor de zekerheid van ons woord. Tracht niet naar alle gebreken van vrienden, en laat u niet te licht als bemiddelares gebruiken; tenzij het bij uwe vertrouwde vrienden of hoort verwanten is. Vergest altijd beleediging, nooit wraak; en beproef u zelve van tijd tot tijd, of gij kleine gebreken afgeleid en in goede hoedanigheden gewonnen hebt.

TURKSCHIE RECHTS-UTSPRAKEN.

Ongeveer een twintigtal jaren geleden, verongelukkig door strandend op het eiland Samos, een fragat van den Grooten Heer, de kapitan-pacha eischte van de Grieksche regering een som gelds tot schadeloosvergoeding. »Als nu verweenschootland, zeide de admiraal, niet diars in onzen keers had gelegen, zoudde het fragat er geene schipbreuk tegen geleden hebben.» Het geld moest betaald worden.

— Een jonge Griek van het eiland Cos, op een meisje verliefd, hetwelk hem van zich wees, maakte door het jazwolgen van vergif een einde aan zijn leven. De familie des gestorvenen eischte van den vader van het meisje den prijs des bloeds. De Kadi sprak het volgende vonnis uit: »Gij hebt een zerschoone dochter, als zij niet bestaan had, zoudde de jongeman niet op haar verliefd zijn geworden; als zij hem niet afgewezen had, zoudde hij zijn het leven niet ontnomen hebben. Uwe dochter dus, is de eenige oorzaak van zijn dood, derhalve zijt gij den prijs des bloeds verschuldigd; maar gij moet dien aan den Sultan betalen; want gij hebt hem eenen zijner leenmannen ontrukkt. Betaal denzel en op staanden voet in mijne banden.»

Te Dorening, op de kust der Baltische zee, stranden voor eenigen tijd twee walrissen, die bijna op dezelfde wijze aan elkander gegroeid waren als de twee

zusters Eliza en Christina. Men heeft het tweehoofdsge gedrocht door middel van touwen aan den vaartuig vastgeheerd, en op deze wijze naar Kopenhagen vervoerd.

APHORIEN.

Woorden kosten der vrouwen dikwerf nog minder dan zuchten, en gebaardien minder dan woorden. Er bestaan derhalve ten opzichte harer verleiding ook trappen van vergelijking.

Liefde is de vriendelijke godin, die den levensweg met roozen bestroot schoon vele menschen menigmaal de rozen vertrapten, welke hare moederlijke hand zoo overvloedig strooit.

Zonder liefde is het leven een stikdonkeren nacht gelijk, waarin de menschen elkander onverhoeds tegen het lijf loopen en elkander daarvoor niet zelden groote huilen in het hoofd, soms ook wel gelachte wonden toebrengen. Zij is de innige onontkoophare band, die twee harmonisch gestemde zielen vereenigt; de zoetste, meest genuegen kwakende droom der menschelijke jeugd; zij is te vergeleken bij een reiziger, die naar zijn geliefste voorwerp zoekt; want ook zij zoekt haar hare geliefte gezellin; de getrouwheid. Opmerkenswaardig echter is het, dat, zoo zij die gezellin vindt, hare wieg ook te gelijktijd haar graf wordt.

Verwante zielen worden nooit ontbonden, al zijn zij ook gescheiden; een valsche stempt van vereeniging; daarentegen kan niet verwanten stammer op het innigste verbinden.

De geheime orde van liefde en vriendschap is de eenige, wie alles ten dienste staat, om schijnbare wonderen daar te stellen; want de vaste, en wankelbare wil is de eenige teygenaar, die niets tot alles en uit toevalligheden belangrijke daadzaken vormt.

Indien er meer liefde op aarde heerschte, zouden de menschen meer menschen zijn; het gebrek aan hare algemeene beoefening, brengt de talloze distelen en doornen voort, die wij in den lusthof des menschelijken levens, schier bij iedereen vaststap, aantreffen. Mogt de ervaring eens zoo ver komen, dat zij dit diep gewortelde onkruid alom uitroeide; hoe zouden de vreedzamen en zachtmeedigen van harte zich niet over zulk een zalige omwenteling verheugen!

Wie zijnen evenaasten waarlijk gelukkig wil maken, hoezome hem, door eigen voorbeeld, reine menschenliefde in. Haro betrachting is het eenige middel om onte allen tijde over den rang van redelijk wezen dankbaar en verheugd te doen zijn.

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam:

- Het Schip *Flisbeth*, Kap. J. H. Brand. — Adres bij Gehr. Reijns.
- Het Schip *Debat*, Kap. R. M. Corbierre. — Adres bij L. D. J. van Bommel.
- Het Schip *Suriname*, Kap. R. van der Meer. — Adres bij J. J. Gellde. — Sluit 15 November.
- Het Schip *Africa*, Kap. J. A. de Laag. — Adres bij J. J. Gellde. — Sluit 25 November.
- Het Schip *Johanne*, Kap. T. Bodeman. — Adres bij M. M. Curjel.
- Het Schip *Rancho*, Kap. J. J. Oltmans. — Adres bij C. Reel's.
- Het Schip *Catharina*, Kap. K. M. Hillert. — Adres bij Degenhard en Kramer.

Ter Drukkerij van de Gezusters **BARRE**.